Interprofessioneel samenwerken in de eerste lijn ten behoeve van een gezonde leefstijl bij mensen met een milde beroerte.

Wat is de rol van de logopedist?

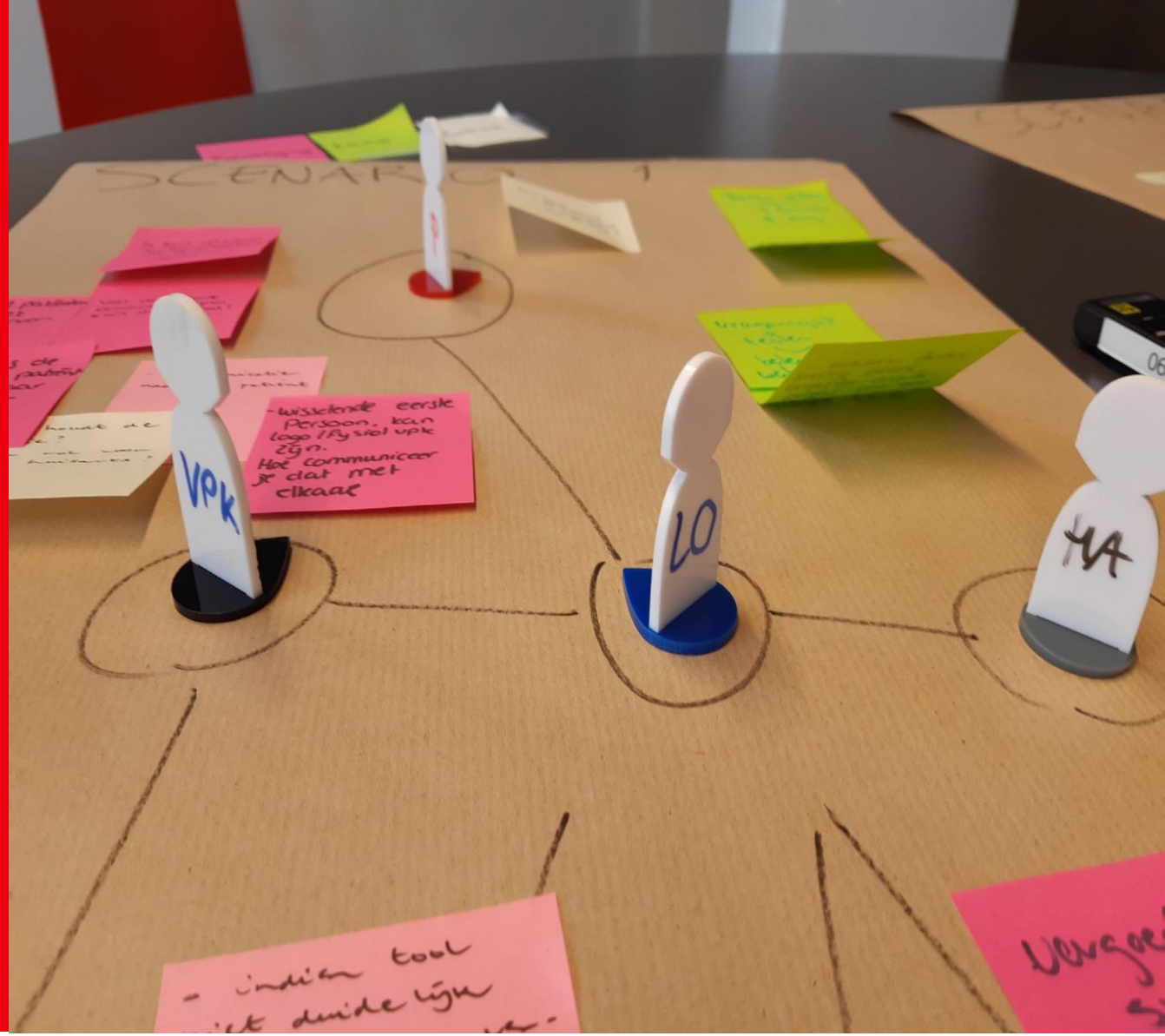

Tonny Methorst

Logopedist, docent-onderzoeker

3 oktober 2025

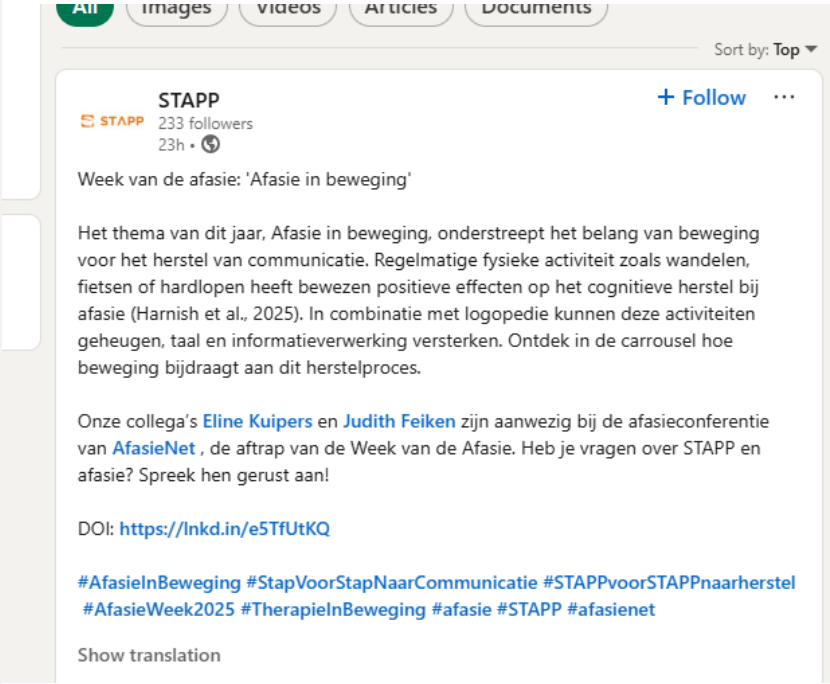

Harnish et al 2025
Screenshot: Linked In, STAPP, 2 oktober 2025

Ambitie NVLF: In 2027 wordt de logopedische zorg dicht bij de patiënt aangeboden in interprofessionele teams (juiste zorg op de juiste plek)

→ (duurdere) zorg voorkomen

Integraal Zorg Akkoord

Samen werken aan gezonde zorg

NVLF

Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie

Integraal Zorgakkoord

Samen werken aan gezonde zorg

Nederland heeft een hoogontwikkelde gezondheidszorg. Maar de **kwaliteit** en de **toegankelijkheid** van onze zorg en ondersteuning staan onder druk. De vraag naar zorg neemt toe, vooral door de vergrijzing. Tegelijkertijd zijn er grenzen aan de beschikbaarheid van zorg, door de toenemende **krapte op de arbeidsmarkt**. De groeiende zorgvraag zorgt bovendien voor een uitdaging bij het **betaalbaar houden** van de zorg. Als we doorgaan op de huidige weg, loopt het vast en kan niet meer iedereen rekenen op goede en tijdige zorg en ondersteuning. Daarom werken we aan verbetering. Dat doen we **samen**: patiëntenverenigingen, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten en de overheid. We vragen **iedereen in Nederland** met ons mee te doen. Want alleen samen kunnen we zorgen voor goede zorg, ondersteuning én voor een gezonde samenleving.

Scenario als we doorgaan op de huidige weg

Patiënten en cliënten geen tijdige zorg en ondersteuning

Overbelaste zorgprofessionals

Geld van ons nationaal inkomen dat nodig is voor zorg

13% 2021

20% 2040

Nederlandse werknemers die nodig zijn in de zorg

2021 1 op de 6

2040 1 op de 4

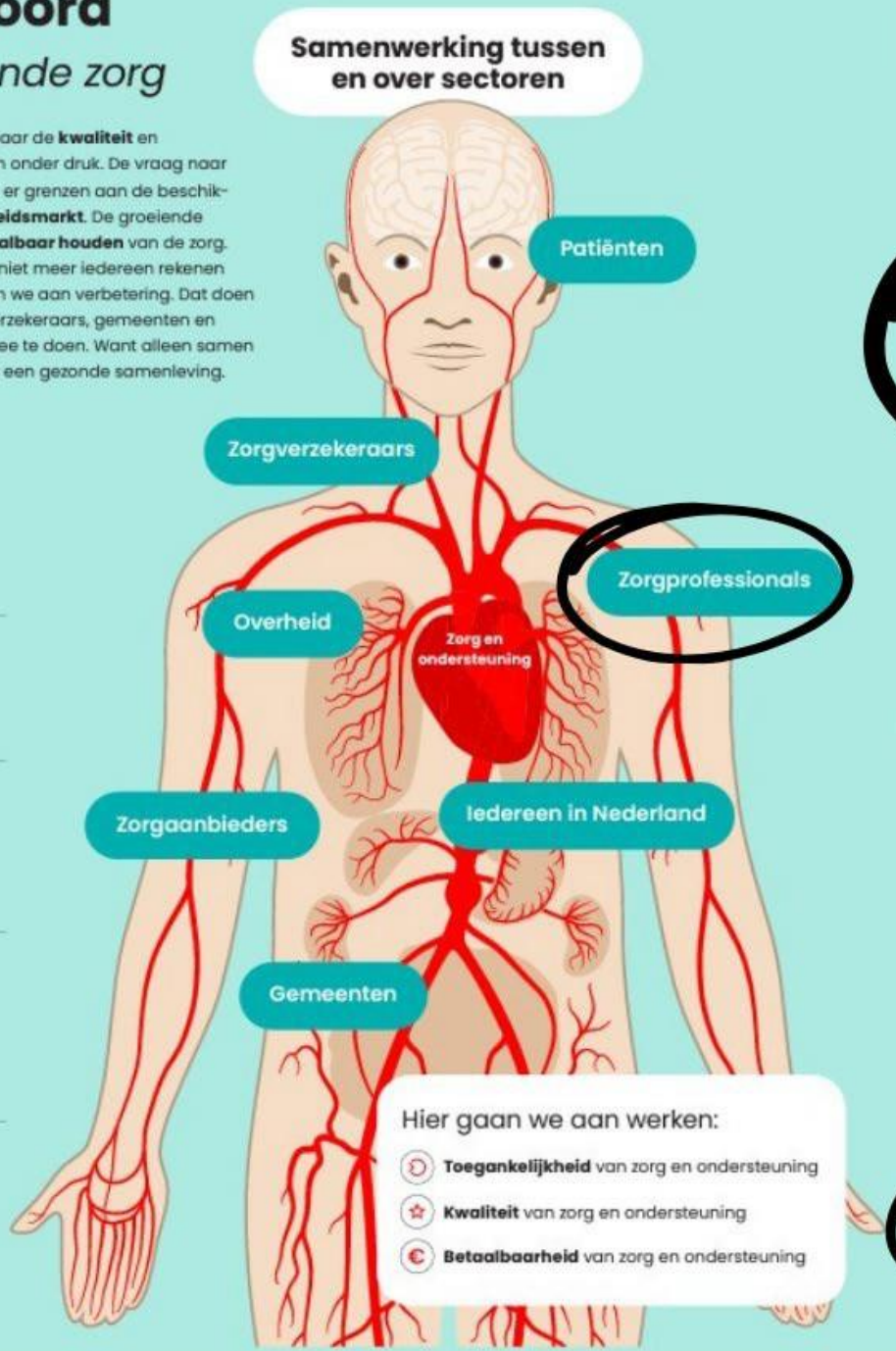

Hier gaan we aan werken:

- **Toegankelijkheid** van zorg en ondersteuning
- **Kwaliteit** van zorg en ondersteuning
- **Betaalbaarheid** van zorg en ondersteuning

Waar gaan we naartoe?

- Meerwaarde voor de patiënt of cliënt
  Zorg is aantrekkelijk en effectief
- Samen met de patiënt of cliënt
  Patiënt en zorgprofessional staan samen aan het roer
- Juiste zorg op de juiste plek
  Dichtbij huis waar het kan, verder van huis voor complexe zorg
- Gericht op gezondheid i.p.v. ziekte
  Kwaliteit van leven staat centraal
- Goede werkomgeving voor zorgprofessionals
  Verminderen werkdruk en administratief gedoe

Wat gaan we doen de komende jaren?

- Zorg die echt helpt en past bij de situatie van de patiënt
- Meer samenwerking binnen de regio en tussen sectoren
- Eerstelijnszorg laagdrempelig en dichtbij
- Samenwerking sociaal domein, huisartsenzorg en ggz
- Zorg voorkomen door gezond leven en preventie
- Vergroten werkplezier in de zorg
- Verbeteren van digitalisering en gegevens-uitwisseling
- Verbeteren contractering

Aanleiding van het project

- 65% van de CVA-patiënten gaan met ontslag naar huis
- Tijdens opname beperkte uitval, gevolgen pas later merkbaar als iemand thuis is (huishouden, werk, gezin etc)
- Verwijzing naar eerstelijn afhankelijk van de uitval gesignaleerd in het ziekenhuis
- Revalidatie toch complexer dan gedacht
- **Na CVA verhoogd risico op recidief** (Bailey, 2016)

HeLiUS
Healthy Living in Utrecht after minor Stroke

Wat willen we bereiken?

- Paramedici ondersteunen met een **tool** om te werken aan een **gezonde leefstijl** (naast de reguliere revalidatie)
- Verbeteren van de **interprofessionele samenwerking** in de eerste lijn d.m.v. een interprofessioneel zorgpad
- Doel: **mensen kunnen gezond weer mee doen** in de maatschappij

Hart versus hersenen

Hartrevalidatie	CVA-revalidatie
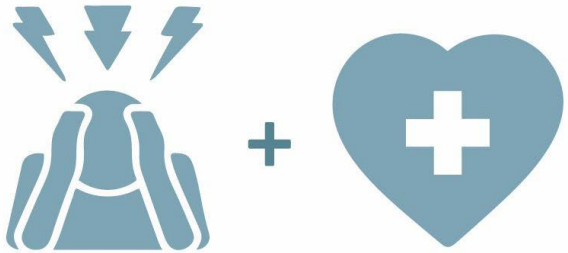	
Beperking in activiteit + gezonde leefstijl	*Alleen beperking in activiteit, geen gezonde leefstijl*

HeLiUS
Healthy Living in Utrecht after minor Stroke

Methode

Ontwerpgericht onderzoek

Co-design: samen met **mensen met CVA en zorgprofessionals**

- Logopedisten
- Fysiotherapeuten
- Optometrist
- Diëtist
- Ergotherapeut
- CVA-verpleegkundige
- Social Work
- Breinlijn

Resultaten: kernprincipes

- Grip op gezondheid en leefstijl: *veranderen van leefstijl waar kan*
- Krachtige, persoonlijke gezondheid & benadering: *gezamenlijke besluitvorming met de persoon met CVA*
- Toegankelijk voor iedereen: *eenvoudig in gebruik, B1-niveau*
- Samenwerkende professionals: *gezamenlijk behandelplan, niet doorverwijzen maar elkaars expertise gebruiken*

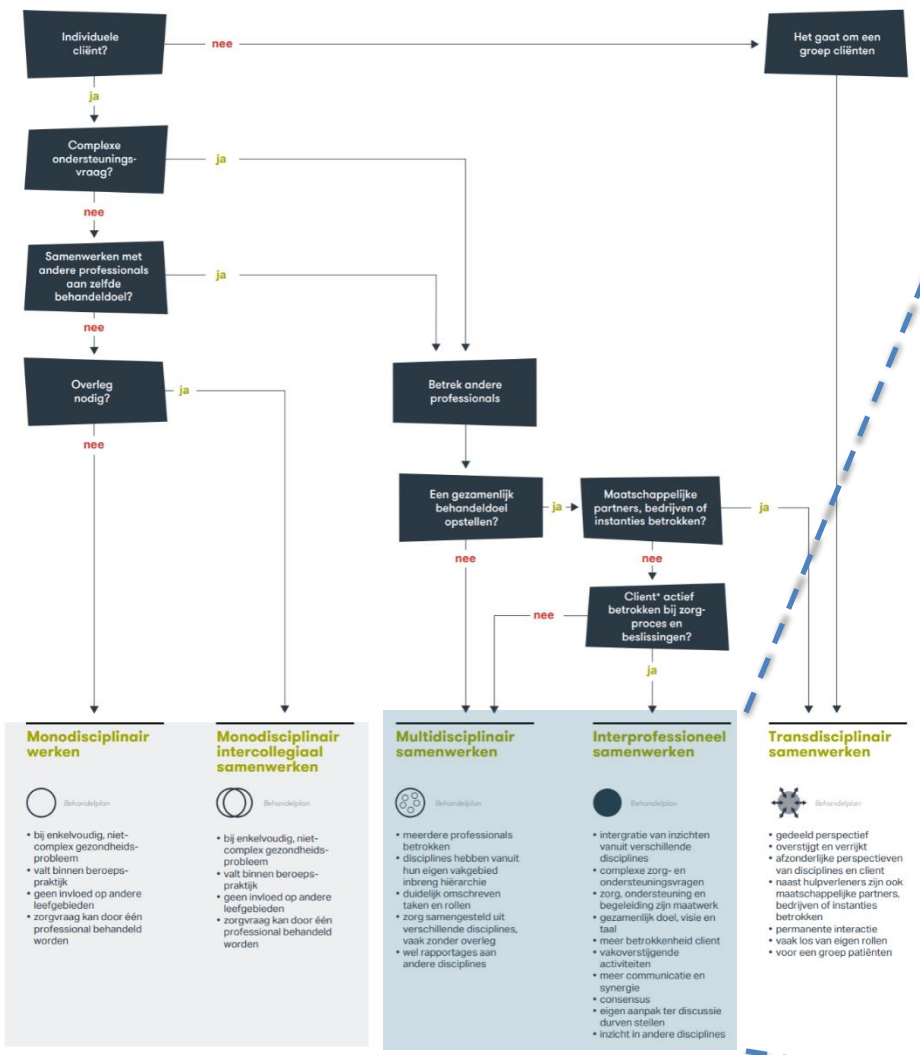

Multidisciplinair samenwerken

Behandelplan

- meerdere professionals betrokken
- disciplines hebben vanuit hun eigen vakgebied inbreng hiërarchie
- duidelijk omschreven taken en rollen
- zorg samengesteld uit verschillende disciplines, vaak zonder overleg
- wel rapportages aan andere disciplines

Interprofessioneel samenwerken

Behandelplan

- intergratie van inzichten vanuit verschillende disciplines
- complexe zorg- en ondersteuningsvragen
- zorg, ondersteuning en begeleiding zijn maatwerk
- gezamenlijk doel, visie en taal
- meer betrokkenheid client
- vakoverstijgende activiteiten
- meer communicatie en synergie
- consensus
- eigen aanpak ter discussie durven stellen
- inzicht in andere disciplines

Van Zaalen, Y. & Schuurman, C. (2024). *Flowchart Samenwerken in de Zorg. Lectoraat Relationele Zorg*, De Haagse Hogeschool
https://www.dehaagsehogeschool.nl/media/flowchartboekje

Voeding

- Voldoende drinken? (1,5 - 2 liter per dag)
- 3 volwaardige maaltijden?
- Minimaal 250 gram groente en 2 stuks fruit?
- Over- of ondergewicht?

Slaap

- Regelmatig slaappatroon?
- Koele geventileerde ruimte?
- Moeite met inslapen of doorslapen?

Middelen

- Alcoholgebruik?
- Roken?
- Drugs?
- Medicijngebruik?

Verbinding

- Verbinding met mensen?
- Tijd met dierbanen?
- Waar word je gelukkig van?
- Hobby's of sport?
- Vrijwilligerswerk?

Ontspanning

- Geldproblemen?
- Relatie?
- Mantelzorgtaken?
- Hobby's of sport?
- Scheermijd?
- Eropuit?

Beweging

- Veel zitten (>8 uur per dag)?
- Per dag 30-60 minuten actief?

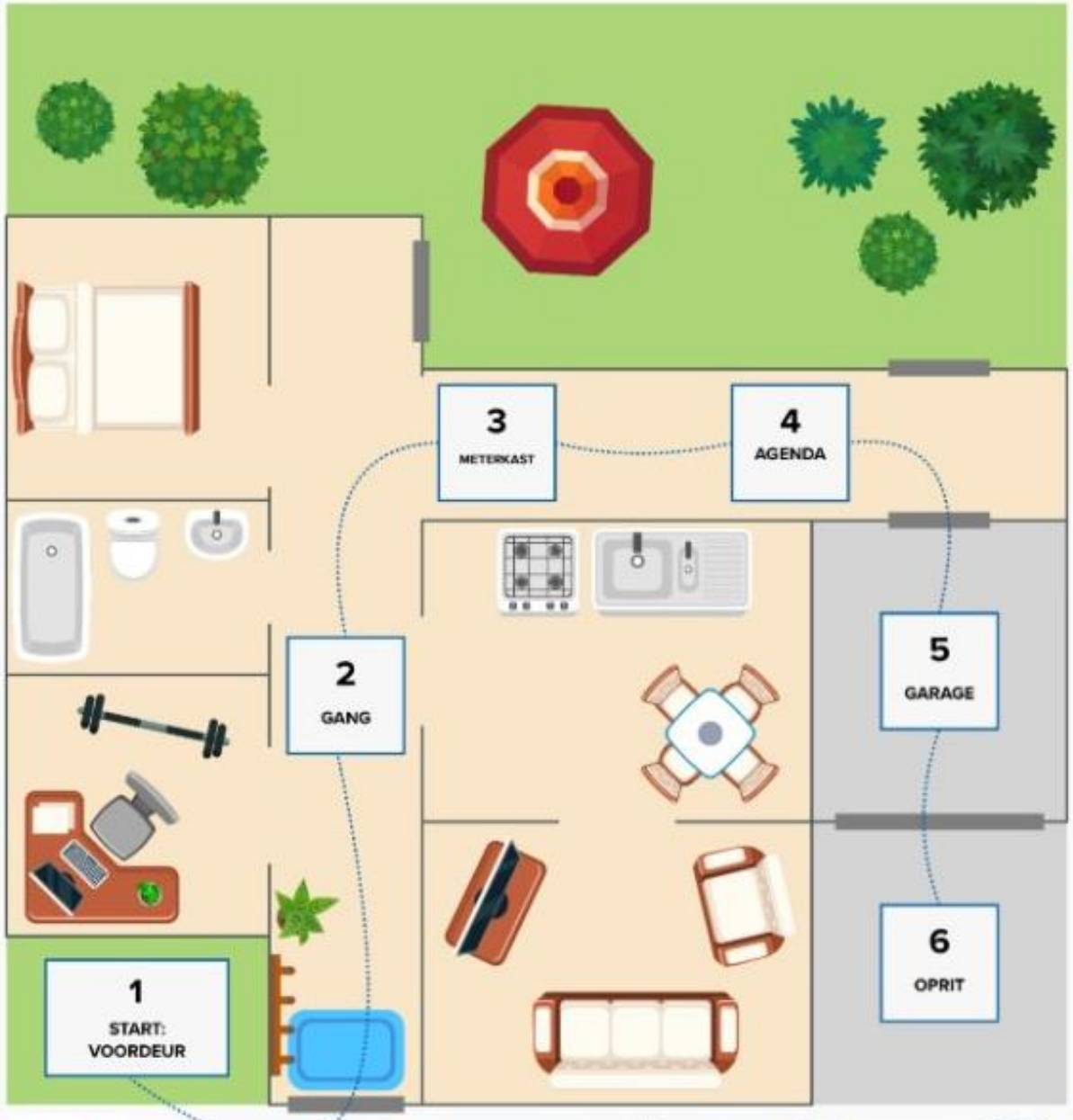

HeLiUS

Healthy Living in Utrecht after minor Stroke

STAPPEN

1 START: VOORDEUR

Wie is de regievoerder?
Persoon met CVA, naaste of professional?

2 GANG

Inventariseren
Wat gebeurt er in elke ruimte?

3 METERKAST

Wat is nu het meest belangrijk?
Waar gaan we mee starten?

4 AGENDA

Gezamenlijke doelstelling
Welk doel kunnen we opstellen? Wat hebben we over 3/6/9 maanden bereikt?

5 GARAGE

Welke professionals zijn nodig?
Wie moeten we uitnodigen of consulteren?

6 OPRIT

Wie is het aanspreekpunt?
Indien de professional regievoerder is: wie gaat dit doen?

HU · DE HAAGSE HOGESCHOOL · MNNU · ANIMO · hersenletsel.nl · unicum · ZonMw

Ontspanning

- Geldproblemen?
- Relatie?
- Mantelzorgtaken?
- Hobby's of sport?
- Schermtijd?
- Eropuit?

Beweging

- Veel zitten (>8 uur per dag)?
- Per dag 30-60 minuten actief?

Voeding

- Voldoende drinken? (1,5 - 2 liter per dag)
- 3 volwaardige maaltijden?
- Minimaal 250 gram groente en 2 stuks fruit?
- Over- of ondergewicht?

Slaap

- Regelmatig slaappatroon?
- Koele geventileerde ruimte?
- Moeite met inslapen of doorslapen?

Middelen

- Alcoholgebruik?
- Roken?
- Drugs?
- Medicijngebruik?

Verbinding

- Verbinding met mensen?
- Tijd met dierbaren?
- Waar word je gelukkig van?
- Hobby's of sport?
- Vrijwilligerswerk?

Resultaten: Versterken interprofessioneel samenwerken

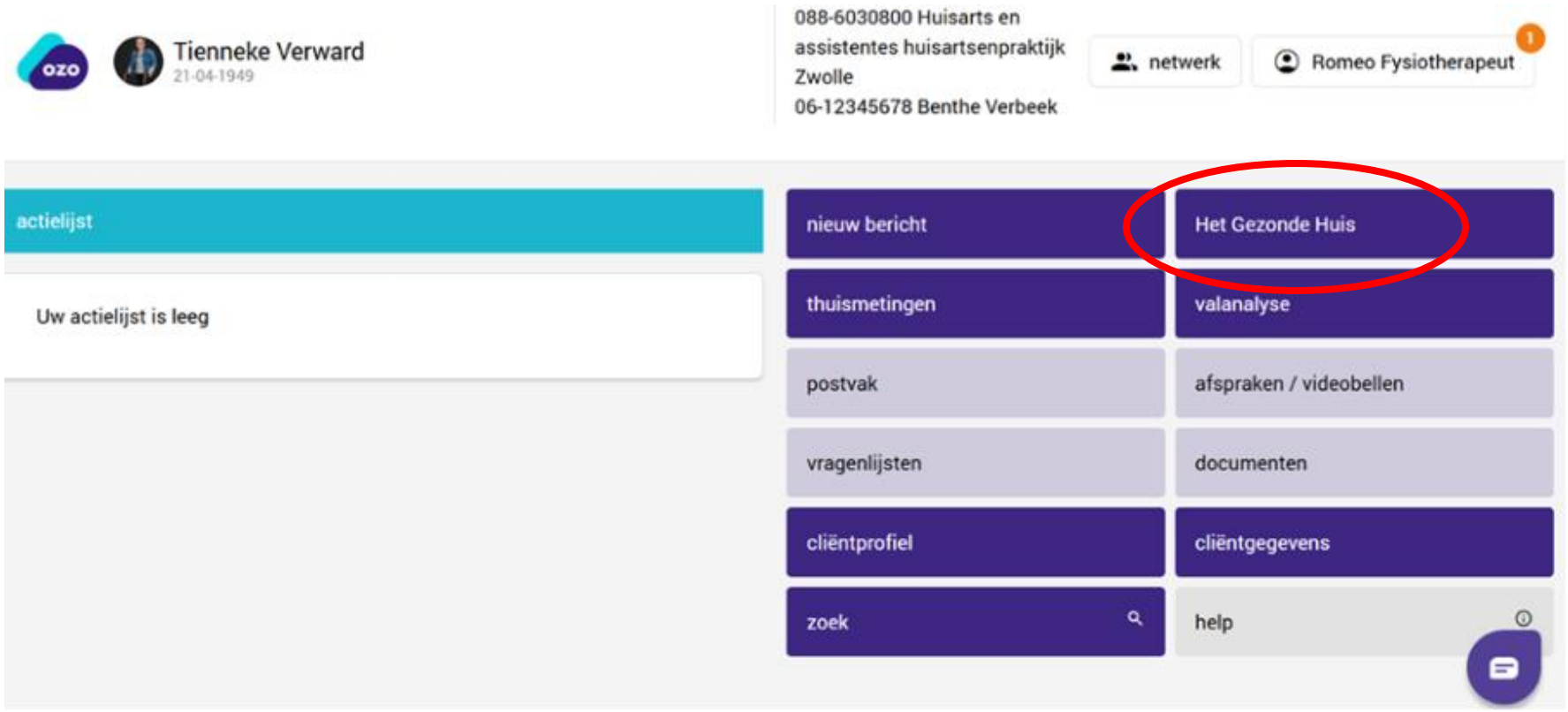

Knelpunten waren:

- Soms kent men elkaar niet
- Weinig tijd om elkaar te spreken (geen vergoeding)
- Gebruik van diverse EPD’s
- Vaak gaat het over de cliënt en niet mét de cliënt

Voorlopige inzichten

- Het Gezonde Huis maakt het **gemakkelijker** om een gesprek te starten over leefstijl
- Interprofessioneel werken in de eerste lijn staat continue **onder druk**
- Mensen met lagere gezondheidsvaardigheden, cognitieve problemen en/of afasie hadden **extra begeleiding** nodig om het gezonde huis te gebruiken.
- Logopedisten spelen een cruciale rol in het **communicatief toegankelijk** maken van deze tool (en vele anderen)

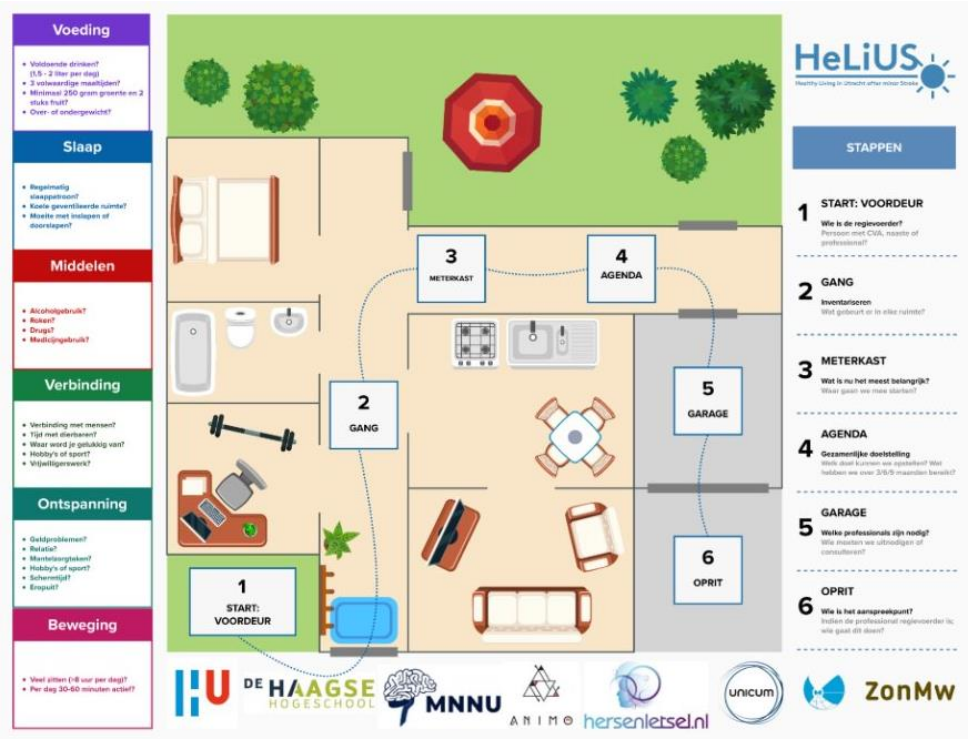

Wat kun je morgen al doen?

Logopedist:
‘Ik heb navraag gedaan of mevrouw wel verse producten at, toen ik wist dat mevrouw openstond voor verbeteren van haar eetpatroon heb ik haar uitgelegd dat er ook gesneden groenten in de supermarkt of bij de groenteboerte te verkrijgen zijn.’

Logopedist:
‘Ik zag dat meneer weinig water dronk, we hebben samen gesproken over het belang van voldoende water drinken en waarvoor dit allemaal goed is.’

Wat kun je morgen al doen?

- Voel je medeverantwoordelijk voor de gezondheid van je cliënt
- Denk niet te groot
- Gemeenschappelijk doel formuleren met je directe collega’s
- Heb vertrouwen in elkaars expertise
- Sluit je aan bij een eerstelijnsnetwerk

Dank voor de aandacht!

tonny.methorst@hu.nl

HOGESCHOOL UTRECHT

Literatuur

- Bailey, R. R. (2016). Lifestyle Modification for Secondary Stroke Prevention. *American Journal Of Lifestyle Medicine*, *12*(2), 140–147. https://doi.org/10.1177/1559827616633683
- Design Council. (z.d.). *The Double Diamond - Design Council*. https://www.designcouncil.org.uk/our-resources/the-double-diamond/
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport (2022) Integraal Zorg Akkoord – Samen werken aan gezonde zorg. https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samen-werken-aan-gezonde-zorg/integraal-zorg- akkoord.pdf
- NVLF. (2024, 23 april). *Ambitie 2 - NVLF*. https://nvlf.nl/informatie/ambitie-2/
- *OZOverbindzorg*. (z.d.). https://www.ozoverbindzorg.nl/
- Singh, H., Benn, N., Fung, A., Kokorelias, K. M., Martyniuk, J., Nelson, M. L. A., Colquhoun, H., Cameron, J. I., Munce, S., Saragosa, M., Godhwani, K., Khan, A., Yoo, P. Y., & Kuluski, K. (2024). Co-design for stroke intervention development: Results of a scoping review. *PLoS ONE*, *19*(2), e0297162. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0297162
- Talevski, J., Kulnik, S. T., Jessup, R. L., Falls, R., Cvetanovska, N., & Beauchamp, A. (2022). Use of co-design methodology in the development of cardiovascular disease secondary prevention interventions: A scoping review. *Health Expectations*, *26*(1), 16–29. https://doi.org/10.1111/hex.13633
- Van Zaalen, Y. & Schuurman, C. (2024). *Flowchart Samenwerken in de Zorg. Lectoraat Relationele Zorg*, De Haagse Hogeschool https://www.dehaagsehogeschool.nl/media/flowchartboekje
- Vereniging Arts en Leefstijl. (z.d.). *Vereniging Arts en Leefstijl*. https://www.artsenleefstijl.nl/show/shopprd/9580025/leefstijlroer-pdf-bestand